

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 8. jula 2013. god.
Br. Ref.:RK443/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

Slučaju br. KI30/13

Podnosilac

Fatmir Metahysa

Ocena ustavnosti Presude Okružnog suda u Peći, Ac. br. 527/12, od 14. novembra 2012. god., i Presude Opštinskog suda u Đakovici, C. br. 276/11, od 14. juna 2012. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

U sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Podnosilac zahteva je g. Fatmir Metahysa, sa prebivalištem u Đakovici.

Osporena odluka

2. Presuda Opštinskog suda u Đakovici, C. br. 276/11, od 14. juna 2012. god., i Presuda Okružnog suda u Peći, Ac. br. 527/12, od 14. novembra 2012. god.

Pravni osnov

3. Član 113.7 Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav); član 20. Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo, br. 03/L-121, od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon); i pravilo 56.2 Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovník).

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je pravo podnosioca zahteva i obaveza njegovog poslodavca, PTK a.d., u Prištini, ogranak u Đakovici (u daljem tekstu: Poslodavac), da podnosiocu nadoknadi razliku u mesečnoj plati za položaj montera I i specijalnog tehničara, odnosno razliku u mesečnoj plati između petog i sedmog stepena kategorizacije plata.

Postupak pred sudom

5. Dana 7. marta 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
6. Dana 22. marta 2013. god., predsednik je Odlukom br. GJR. KI30/13, imenovao sudiju Altay Suroy kao sudiju izvestioca. Istoga dana, predsednik je Odlukom br. KSH. KI30/13, imenovao veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani (članovi).
7. Dana 3. aprila 2013. god., podnosilac je obavešten o registraciji zahteva. Istog dana, Opštinski sud u Đakovici i Okružni sud u Peći su obavešteni u vezi sa registracijom zahteva.
8. Dana 14. juna 2013. god. veće za razmatranje je većao izveštaj sudije izvestioca i predložio sudu u punom sastavu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica, kao što su registrovane prema dokumentima podnetim od strane podnosioca

9. Dana 4. jula 2003. god., podnosilac zahteva je za vreme obavljanja radnih dužnosti kao monter I, pretrpeo teške telesne povrede i, kao posledica toga, on je raspoređen od strane njegovog poslodavca na novi položaj, kao Specijalista tehničar. Razlika u mesečnim platama između ova dva položaja je iznosila 190.88 €.
10. Dana 9. jula 2009. god., Komisija za žalbe poslodavca je Odlukom br. 01-3659/09, odobrio zahtev podnosioca za njegovu re-sistematizaciju sa položaja

montera I na položaj Specijalnog tehničara i za nadoknadu na retroaktivni način za vreme koje je podnosilac zahteva zakonski bio angažovan kao monter I, kada je u stvari obavljao poslove Specijalnog tehničara.

11. Dana 1. decembra 2010. god., poslodavac i podnosilac su sklopili ugovor o radu na neodređeno vreme. Navedeni ugovor je, između ostalog, određivao da će podnosilac obavljati dužnosti kao monter I u jedinici Telekoma Kosova i da se podnosiocu određuje plata na osnovu visine 5-og stepena.
12. Dana 6. decembra 2010. god., Izvršni direktor poslodavca je Odlukom br. 01-5975, re-sistematizovao podnosioca na novi radni položaj, prilikom čega je odredio da podnosilac obavlja radne dužnosti Specijalnog tehničara i da mu se određuje plata na osnovu visine stepena 5.
13. Dana 14. juna 2012. god., Opštinski sud u Đakovici je Presudom C. br. 276/11, odredio:

„I. ODBIJA se tužbeni zahtev tužioca Fatmir Metahyse (podnosilac) iz Đakovice, kojim je tražio da se OBAVEŽE tužena Pošta i Telekomunikacije Kosova – A.D. u Prištini, ogranak u Đakovici, da tužiocu određenom na poslovima i radnim zadacima Specijalni tehničar u Đakovici u ime ličnih mesečnih primanja plati prema visini 7-og stepena u visini od 908,01 Evra i da mu nadoknadi razliku ličnih primanja ostvarenih u ime primanja za obavljene poslove i radne zadatke montera I (5-i stepen) za svaki mesec po 190,88 Evra, počev od 15.07.2008. god. pa sve do 01.01.2012. god. što dostiže ukupan iznos bruto od 9.509, 74 Evra, kao i da nadoknadi troškove postupka u iznosu od 519,48 Evra i sve ovo u roku od 7 dana od momenta kada presuda postane pravosnažna, pod pretnjom nasilnog izvršenja, kao NEOSNOVAN“.

14. U Presudi C. br. 276/11, od 14. juna 2012. god., Opštinski sud u Đakovici je, između ostalog, obrazložio da Odluka br. 01-5975 od 6. decembra 2010. god. doneta od strane Izvršnog direktora poslodavca „nije osporena na zakonski predviđen način, stoga, proizilazi da se sa istom složio“, odnosno Opštinski sud u Đakovici je konstatovao da podnosilac zahteva nije tražio sudsku zaštitu unutar zakonskih rokova određenih članom 78 i članom 79. Zakona o radu, br. 03/L-212.
15. Dana 14. novembra 2012. god., Okružni sud u Peći je Presudom Ac. br. 527/12, utvrdio Presudu Opštinskog suda u Đakovici, C. br. 276/11, od 14. juna 2012. god., dok je žalbu podnosioca odbio kao neosnovanu.

Navodi podnosioca

16. Podnosilac zahteva navodi da su prekršena njegova osnovna prava koja proizilaze iz radnog odnosa, jer mu nije nadoknađena razlika u plati za položaj monter I i položaj Specijalnog tehničara.
17. Podnosilac zahteva navodi da su odluke redovnih sudova protivzakonite, jer je njegov predmet razmotren na pogrešan način i činjenično stanje je utvrđeno na nepotpun način.

18. Podnosilac zahteva navodi da je na osnovu člana 87. Zakona o radu, podneo tužbeni zahtev redovnim sudovima unutar zakonskih rokova, dok su se isti pogrešno zasnovali na članovima 78 i 79. Zakona o radu kada su utvrdili da je tužbeni zahtev podnosioca zastareo, dakle, predstavljen je kao van roka.
19. Štaviše, podnosilac zahteva predlaže Sudu da zaštiti ustavnost i zakonitost na osnovu člana 113.7 Ustava; u članovima: 46, 47, 48 i 49. Zakona; kao i u članu 13 [Pravo na delotvorni pravni lek] Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava (u daljem tekstu: EKLjP).

Ocena prihvatljivosti

20. Kako bi bio u mogućnosti da reši zahtev podnosioca zahteva, Sud prvo treba da ispita da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom i dodatno obrazloženi Zakonom o Ustavnom sudu i Poslovníkom o radu.
21. Sud se poziva na član 113.7 Ustava:

“Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.
22. Sud se takođe poziva na pravilo 36 (1) c) Poslovníka o radu:

“Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:

...c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan“.
23. U ovom slučaju, Sud primećuje da su redovni sudovi razmotrili navede podnosioca zahteva i odbili su njegovu žalbu o novčanoj nadoknadi kao neblagovremenu na osnovu odgovarajućih odredbi Zakona o radu.
24. Sud, takođe, primećuje da se podnosilac zahteva žali da su redovni sudovi pogrešno primenili materijalno pravo i da su izvršili proceduralne greške kada su konstatovali da je njegova žalba neblagovremena.
25. Sud naglašava da je pitanje tumačenja zakona i činjenica stvar nadležnosti, autonomije i prerogativa redovnih sudova; dok u ovom predmetu, zahtev podnosioca pokreće pitanje činjenica i zakonitosti, koje su zapravo pitanje izvorne nadležnosti redovnih sudova i ne pokreće pitanje ustavnosti.
26. Sud naglašava da iscrpljenje pravnih sredstava ne podrazumeva samo praćenje formalno-zakonskih postupaka, već i pokretanje ustavnih pitanja pred samim redovnim sudovima, kako bi podnosioci dobili pravičan ustavni postupak i da istovremeno omogući redovnim sudovima da odluče u skladu sa ustavnim normama (*Član 102.5 Ustava*).

27. Obrazloženje za pravilo iscrpljenosti je da priušti nadležnim organima, uključujući i sudove, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak na Kosovu obezbediti efikasan pravni lek protiv kršenja ustavnih prava. Ovo je jedan važan aspekt subsidijarnog karaktera Ustava. (*Vidi, Rešenje o neprihvatljivosti: AAB-RIINVEST D.O.O., Priština, protiv Vlade Republike Kosovo, KI41/09, od 21. januara 2010. god.; i vidi, mutatis mutandis, ESLJP, Selmouni protiv Francuske, br. 25 803/94, odluka od 28. jula 1999. god.*).
28. Dana 29. januara 2013. god. Sud je na sličan način razradio pravilo iscrpljenja pravnih sredstava i subsidarnog karaktera Ustava u Odluci o zahtevu za privremenu meru i u Rešenju o neprihvatljivosti u Slučaju br. KI139/12 – podnosilac, Besnik Asllani, Ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, Pkl. br. 111/2012 od 30. novembra 2012. god.
29. U slučaju br. KI139/12 u vezi sa principom iscrpljenja pravnih sredstava i subsidarnog karaktera Ustava, Sud je obrazložio:

„Načelo subsidijarnosti podrazumeva da podnosilac zahteva iscrpi sve proceduralne mogućnosti u redovnom postupku, kako bi se sprečilo kršenje Ustav, ili, ako je bilo kršenja, da se ispravi takvo kršenje osnovnog prava. Stoga, veoma je verovatno da se slučaj podnosioca zahteva proglasi neprihvatljivim od strane Ustavnog suda, kada isti propušta da iskoristi redovne postupke ili propušta da prijavi kršenje Ustava u redovnim postupcima. Takvo propuštanje će se shvatiti kao odricanje od prava na dalje poricanje povrede i na žalbu. (Vidi Rešenje u Slučaju br. KI07/09, Demë KURBOGAJ i Besnik KURBOGAJ, ocena ustavnosti Presude Vrhovnog suda Pkl. br. 61/07 od 24. novembra 2008. god. stav 18).

Uvek kada se osporava odluka na osnovu pravne pozicije koja je neprihvatljiva sa tačke gledišta ljudskih prava i osnovnih sloboda, redovnim sudovima koji su doneli odluku treba da se pruži mogućnost da preispitaju osporenu odluku. To znači da, svaki put kada se navodi povreda ljudskih prava, ta povreda ne može kao pravilo da stigne u Ustavni sud pre nego što se razmatra od strane redovnih sudova.

...

U praksi, ništa nije sprečilo podnosioca zahteva da se žali pred Okružnim i Vrhovnim sudom o navodnoj povredi prava na pravično suđenje. Ako bi ovi sudovi uzeli u obzir povredu i ako bi ispitali istu, završilo bi se sve; ako sudovi ne bi ispravili povredu ili ako je ne bi razmotrili, podnosilac zahteva bi ispunio uslov za iscrpljenje svih pravnih sredstava u smislu da bi se ovim sudovima dozvolila mogućnost da isprave navodnu povredu“.

30. Ustavni sud nije sud za otkrivanje činjenica. Ustavni sud i ovim povodom želi da naglasi da je utvrđivanje pravilnog i potpunog činjeničnog stanja u punoj nadležnosti redovnih sudova i da je njegova uloga (Ustavnog suda) samo da obezbedi saglasnost sa pravima zagarantovanim Ustavom i drugim zakonskim

instrumentima, stoga on ne može da postupi kao „sud četvrtog stepena“ (*Vidi mutatis mutandis, i.a., Akdivar protiv Turske, 16. septembar 1996. god., R.J.D, 1996 – IV, stav 65*).

31. Štaviše, zahtev ne ukazuje da su redovni sudovi postupali proizvoljno i nepravično. Nije dužnost Ustavnog suda da izmeni svoju ocenu činjenica sa onim u redovnim sudovima. Kao opšte pravilo, dužnost je redovnih sudova da ocene dokaze koji se nalaze pred njima. Dužnost Ustavnog suda je da utvrdi da su postupci u redovnim sudovima bili pravični u svojoj celini, uključujući i način na koji su dobijeni ti dokazi (*Vidi, Presuda ESLjP, Zahtev br. 13071/87, Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, stav 3, od 10. jula 1991. god.*).
32. Prosta činjenica da podnosilac zahteva nije zadovoljan ishodom slučaja ne može da mu služi kao pravo da pokrene argumentovani zahtev o kršenju ustavnih odredbi (*Vidi, mutatis mutandis, Presuda ESLjP, Zahtev br. 5503/02, Meztur Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske, Presuda od 26. jula 2005. god.*).
33. U ovim okolnostima, podnosilac nije potkrepio dokazima svoje navode, a ni kršenje člana 13 [Pravo na delotvorni pravni lek] EKLjP, jer predstavljene činjenice ni na koji način ne ukazuju na to da su mu redovni sudovi uskratili prava garantovana Ustavom.
34. Shodno tome, zahtev treba da se odbije kao očigledno neosnovan u skladu sa pravilom 36 (1) c) Poslovnika o radu.

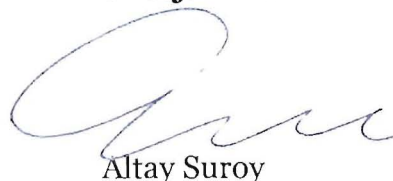
IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud je, u skladu sa članom 113.7 Ustava, članom 20. Zakona i pravilom 36 (1) c) Poslovnika o radu, dana 8. jula 2013. god., jednoglasno

ODLUČIO

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i biće objavljena u Službenom listu u saglasnosti sa članom 20. 4. Zakona o Ustavnom sudu; i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

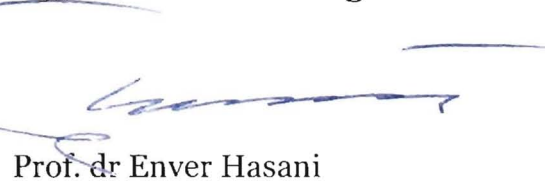
Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani